

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г. и бр. 52 и 70 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „надзора“ се заменя с „пруденциалния надзор“, след думата „институции“ се добавя „(банките)“ и накрая се поставя запетая и се добавя „както и изискванията за оповестяване на информация от страна на Българската народна банка (БНБ) в областта на пруденциалното регулиране и пруденциалния надзор върху банките“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Българската народна банка е компетентен орган в Република България за упражняване на надзор върху банките по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“.“

§ 2. В чл. 2, ал. 2 се правят следните изменения:

1. Точки 8 и 9 се изменят така:

„8. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали с изключение на деривативни финансови инструменти върху чуждестранна валута и благородни метали;

9. предоставяне на услуги и/или извършване на дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти;“.

2. Точка 11 се отменя.

3. В т. 17 думите „Българската народна банка (БНБ)“ се заменят с „БНБ“.

§ 3. В чл. 3 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, в основния текст думата „кредитна” се заличава.
2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Финансова институция е и финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, платежна институция и управляващо дружество. Не са финансова институция застрахователният холдинг и застрахователният холдинг със смесена дейност.”

§ 4. В чл. 3а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За извършване на дейности по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 и 12 и по чл. 3, ал. 1, т. 2 и 3 по занятие от лице, което не подлежи на лицензиране по друг закон, е необходимо то да бъде вписано в публичен регистър на БНБ, ако една или повече от тези дейности е съществена за лицето. Критериите за определяне на съществена дейност се определят с наредба на БНБ.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За да бъде вписано в регистъра по ал. 1, лицето трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да има търговска регистрация в Република България като дружество с ограничена отговорност, акционерно дружество или командитно дружество с акции;

2. в предмета му на дейност да няма дейности извън тези по чл. 3;

3. да има собствен капитал със структура и в размер, определени с наредбата по ал. 1, като акциите могат да бъдат само поименни;

4. мястото на извършване на основната стопанска дейност да е на територията на Република България;

5. управляващите и представляващите дружеството лица да притежават необходимата квалификация, професионален опит и репутация, а лицата, които пряко или косвено притежават квалифицирано дялово участие в капитала на дружеството - надеждност, финансова стабилност и репутация.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „чл. 24, ал. 2” се заменят с „чл. 24, ал. 1”, а накрая се поставя запетая и се добавя „ако ще извършва една или повече от дейностите по ал. 1”.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „по чл. 3, ал. 2” се заличават, а думите „ал. 1, т. 1” се заменят с „ал. 1”.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „на местна или чуждестранна финансова институция” се заличават, а след думите „в регистъра, ако” се добавя „заявителят”.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея:

а) в основния текст думите „местна или чуждестранна финансова институция по нейно” се заменят с „регистрирано лице по негово”;

б) в т. 1 думата „престанала” се заменя с „престанало”.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „финансовата институция” се заменят с „регистрираните лица”, а думите „ал. 1, т. 1” се заменят с „ал. 1”.

8. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 1, т. 1” се заменят с „ал. 1”, думите „финансови институции” се заменят с „лица” и думите „чл. 3, ал. 1” се заменят с „ал. 1”.

§ 5. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея т. 2 се отменя.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Разпоредбите на този закон не се прилагат и за пощенските оператори относно дейността по извършване на пощенски парични преводи, освен за случаите по чл. 24-27 и за включването в обхвата на надзора на консолидирана основа, в които случаи се третираат като финансови институции.”

§ 6. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите „държави членки” се поставя точка и запетая и текстът до края се заличава.

2. В т. 2 след думата „закон” се добавя „или от правото на Съюза”.

§ 7. Създава се чл. 10а:

„Чл. 10а. (1) Членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет изпълняват функциите си честно, почтено и независимо с цел извършване на ефективна собствена преценка на решенията на висшия ръководен персонал и упражняване на ефективен контрол и наблюдение върху вземането на управленски решения.

(2) Членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет трябва да отделят достатъчно време за изпълнение на задълженията си в управлението на банката.

(3) В състава на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет могат да участват и лица, които са в управлението на други юридически лица, ако това им позволява да изпълняват ефективно задълженията си в управлението на банката. Условието за участие в управлението на банката се определят с наредба на БНБ.

(4) Банката осигурява достатъчно човешки и финансови ресурси за въвеждане в работата на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет.

(5) В състава на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет се включват лица с разнообразна квалификация и професионален опит, съответстващи на спецификата на осъществяваните от банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.”

§ 8. В чл. 11, ал. 2 след думата „притежава” се добавя „знания, умения, опит” и се поставя запетая, а думите „необходими за заемане на длъжността” се заменят със „съобразно критерии, определени с наредба на БНБ”.

§ 9. В чл. 13, ал. 2, т. 7 след думата „глас” се добавя „и за 20-те най-големи акционери” и се поставя запетая.

§ 10. В чл. 14, ал. 3 т. 12 се изменя така:

„12. лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, отговарят на изискванията за придобиване на квалифицирано или по-високо дялово участие съгласно този закон и по преценка на БНБ размерът на притежаваното от тях имущество и развиваната от тях дейност по своя мащаб и финансови резултати съответстват на заявеното за придобиване акционерно участие в банката и не създават съмнение относно надеждността и пригодността на тези лица при необходимост да окажат капиталова подкрепа на банката;”.

§ 11. В чл. 15 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „съгласно чл. 39, ал. 2” се заличават.
2. В ал. 7 думите „Европейската комисия и” се заличават.

§ 12. В чл. 21 се създава ал. 3:

„(3) В срок до един месец от получаване на уведомление за промяна в обстоятелствата, при които банката извършва дейността си на територията на Република България, БНБ може да посочи условията по ал. 1 с оглед на извършваната промяна.”

§ 13. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 т. 6 се отменя.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Българската народна банка може да изиска допълнителна информация, когато представената от банката е непълна или противоречива.”

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „размера на собствения капитал на банката и за коефициента на капиталовата ѝ адекватност” се заменят с „размера и структурата на собствения капитал на банката и за съотношенията на капиталова адекватност съгласно чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013”.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 3” се заменят с „ал. 4”.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5” и думите „ал. 2” се заменят с „ал. 2 и 3”.

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

8. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея думите „ал. 2, т. 2-6” се заменят с „ал. 2, т. 2-5” и се създава изречение второ:

„Алинеи 3-7 се прилагат съответно.”

9. Досегашната ал. 9 става ал. 10.

10. Досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думите „ал. 9” се заменят с „ал. 10”.

§ 14. Член 24 се изменя така:

„Чл. 24. (1) Финансова институция със седалище в държава членка може да извършва дейност на територията на Република България чрез клон или директно, след като БНБ получи уведомление от компетентния орган на

изпращащата държава, заедно с издадено от него удостоверение за спазване на условията съгласно съответното национално законодателство.

(2) Ако БНБ получи информация от компетентните органи на изпращащата държава, че съответната финансова институция е престанала да отговаря на някое от условията на националното законодателство по ал. 1, тази финансова институция губи правата по ал. 1 и дейността ѝ се регулира изцяло съгласно изискванията на българското законодателство.

(3) Разпоредбите на този член не се прилагат за финансови институции, които по силата на друг закон имат право да извършват дейност директно или чрез клон в Република България.”

§ 15. В чл. 25, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 2 се изменя така:

„2. банката майка или банките, които притежават съвместно финансовата институция, са получили лиценз за извършване на банкова дейност, издаден от БНБ;”.

2. Създават се т. 3 - 6:

„3. финансовата институция реално осъществява една или повече от дейностите по чл. 3, ал. 1 на територията на Република България;

4. банката майка или банките, които притежават съвместно финансовата институция, притежават най-малко 90 на сто от гласовете в общото събрание на финансовата институция;

5. банката майка или банките, които притежават съвместно финансовата институция, по преценка на БНБ удовлетворяват изискванията за разумно управление на финансовата институция и са декларирали със съгласието на БНБ, че поотделно и солидарно гарантират задълженията, поети от финансовата институция;

6. финансовата институция и дейностите, които ще извършва, са ефективно обхванати от надзора на консолидирана основа над банката майка или над всяка от банките, които притежават съвместно финансовата институция, осъществяван в съответствие с изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013.”

§ 16. В чл. 26, ал. 2 се създава изречение второ:

„От датата на уведомяването дейността на финансовата институция в съответната приемаща държава се регулира съгласно нейното законодателство.”

§ 17. В чл. 27 накрая се поставя запетая и се добавя „както и за холдингите със смесена дейност”.

§ 18. В чл. 28 се правят следните изменения:

1. В ал. 3, в изречение второ думите „чл. 103, ал. 2, т. 15” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 17”.

2. В ал. 5, т. 2 думите „дружество майка” се заменят с „предприятие майка”.

§ 19. В чл. 28а, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст, в изречение второ думите „всеки от” се заличават.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. репутацията, знанията, уменията и опита на членовете на управителния съвет (съвета на директорите), на надзорния съвет, както и на висшия ръководен персонал, които ще управляват дейността на банката в резултат на осъществяване на заявеното придобиване;”.

3. В т. 4 след думата „уредба” се добавя „включително Регламент (ЕС) № 575/2013” и се поставя запетая.

§ 20. В чл. 31, ал. 4 думите „чл. 103, ал. 2, т. 15” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 17”.

§ 21. В чл. 32, ал. 3 думите „чл. 103, ал. 2, т. 15” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 17”.

§ 22. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 3 след думите „сведения” се добавя „или е използвала други неправомерни способи”, а думите „като основание” се заличават;

б) точка 6 се изменя така:

„6. банката не отговаря на пруденциалните изисквания съгласно части трета, четвърта и шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 или на тези, наложени съгласно чл. 103, ал. 2, т. 5 или чл. 103а, или не може да се смята, че ще продължи да изпълнява задълженията си към кредиторите, включително когато не осигурява сигурност на поверените от вложителите й активи.”

2. В ал. 4 думите „надзорните изисквания и правилата, установени с наредбата по чл. 40, ал. 1” се заменят с „Регламент (ЕС) № 575/2013”.

§ 23. В чл. 37 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 думите „Европейската комисия и” се заличават.

2. В ал. 5 след думата „клон” се добавя „или предоставя директно услуги”, а думите „компетентния надзорен орган на съответната държава” се заменят с „компетентните надзорни органи на съответните държави”.

§ 24. Член 39 се изменя така:

„Чл. 39. (1) За осигуряване изпълнението на задълженията към кредиторите банките трябва да притежават адекватен на поетите рискове от дейността им собствен капитал.

(2) Банките поддържат по всяко време капиталови буфери. Видовете буфери, условията и редът за тяхното формиране и актуализиране се определят с наредба на БНБ.

(3) С наредбата по ал. 2 се определят и:

1. ограниченията за изплащането на дивиденди или на лихви в каквато и да е форма във връзка със собствения капитал;

2. условията за задължително покриване на загуби от страна на акционерите и държателите на инструменти от собствения капитал на банката преди покриването на загуби посредством използването на други източници;

3. другите ограничения, които банките спазват при установено неизпълнение или за предотвратяване неизпълнението на изискванията за капиталови буфери.”

§ 25. Член 40 се изменя така:

„Чл. 40. По отношение на договорите за привличане от банка на суми с цел да бъдат включени като елементи в собствения ѝ капитал не се прилагат разпоредбите на Закона за задълженията и договорите и на Закона за банковата несъстоятелност, които в сравнение с тези по договора за привличане предвиждат по-благоприятен режим относно правата на кредиторите.”

§ 26. В чл. 41, ал. 1 след думите „фонд „Резервен” се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 27. Член 43 се отменя.

§ 28. Член 44 се изменя така:

„Чл. 44. Решение, което води до формиране на голяма експозиция по смисъла на чл. 392 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се взема от управителния съвет (съвета на директорите). Когато експозицията надхвърля 15 на сто от собствения капитал, решението се взема с единодушие.”

§ 29. В чл. 45 ал. 7 се отменя.

§ 30. Член 47 се отменя.

§ 31. В чл. 56 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Българската народна банка създава и поддържа информационна система за паричните задължения на клиентите към:

1. банките по чл. 2, ал. 5;

2. регистрираните лица по чл. 3а, извършващи дейности по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 или 12, или по чл. 3, ал. 1, т. 3, с изключение на чуждестранните финансови институции, които извършват директно дейност на територията на Република България;

3. платежните институции и дружествата за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да предоставят и имат право да получават информация от системата.”

§ 32. В чл. 59 навсякъде думите „и кредитите” се заличават.

§ 33. В чл. 64 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 3 след думата „банките” се поставя запетая и се добавя „на Фонда за компенсиране на инвеститорите”;

б) точка 5 се изменя така:

„5. одиторите на финансовите отчети на институции, застрахователи или на финансови институции, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на институции, застрахователи или финансови институции;”

в) в т. 6 думите „финансови институции, застрахователи” се заменят с „предприятията от финансовия сектор”;

г) в т. 8 думите „отчетите на банки и на други” се заменят с „отчетите на институции, застрахователи и на”, а думите „одиторите на банки” се заменят с „одиторите на институции, застрахователи и на финансови институции”;

д) в т. 9 след думата „влоговете” се добавя „или компенсиране на инвеститорите”;

е) създават се нови т. 10 и 11:

„10. органите на други държави членки, на които е възложено да поддържат стабилността на финансовата система посредством използването на макропруденциални правила;

11. органите на други държави членки за оздравяване или органите, на които е възложена защитата на стабилността на финансовата система;”

ж) създава се т. 12:

„12. институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях;”

з) досегашните т. 10 и 11 стават съответно т. 13 и 14;

и) създава се т. 15:

„15. Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и Европейския орган за ценни книжа и пазари.”

2. В ал. 4 думите „ал. 1, т. 3-10” се заменят с „ал. 1, т. 3-15”.

3. Алинея 6 се отменя.

§ 34. В чл. 65, ал. 2 след думата „членки” се поставя запетая и думите „и на ЕБО” се заменят с „на ЕССР, на ЕБО и на Европейския орган за ценни книжа и пазари”.

§ 35. Създава се чл. 65а:

„Чл. 65а. Член 63 не се прилага в случаите, когато БНБ публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, както и когато предоставя тези резултати на ЕБО с цел публикуването им на ниво ЕС.”

§ 36. В чл. 70 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Всяка банка оповестява на своята интернет страница информация за спазването на изискванията на този закон и актовете по прилагането му в областта на корпоративното управление и изискванията към възнагражденията в банките.”

2. Създават се ал. 3, 4, 5, 6 и 7:

„(3) Оповестяването на информация от банките по част осма от Регламент (ЕС) № 575/2013 се извършва веднъж годишно в тримесечен срок след края на периода, за който се отнася. Оповестяване на консолидирана основа се извършва веднъж годишно в шестмесечен срок след края на периода, за който се отнася.

(4) Оповестяването по ал. 3 се извършва чрез официалната интернет страница на банката и в поне една медия.

(5) Предприятията майки ежегодно публикуват - в пълен вид или чрез препратки към равностойна информация - описание на правната си структура и управленската и организационната структура на групата, включително лицата, с които те са в тесни връзки, както и информация по чл. 89, ал. 3.

(6) Всяка банка оповестява ежегодно, поотделно за Република България, за държавите членки и за третите държави, в които банката има дъщерни дружества или е установила клонове, следната информация на консолидирана основа:

1. наименование/я, описание на дейностите и географско местоположение;

2. размер на оборота;

3. приравнен брой на служители на пълен работен ден;

4. финансов резултат от дейността преди данъчно облагане;

5. начислени данъци върху финансовия резултат от дейността;

6. доходност на активите, получена като отношение на нетната печалба към общото балансово число;

7. получени държавни субсидии.

(7) Информацията по ал. 6 е предмет на независим финансов одит и се публикува като приложение към годишния финансов отчет на индивидуална или, когато е приложимо, на консолидирана основа.”

§ 37. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение, контрол и редуциране на рисковете, на които е изложена или може да бъде изложена банката, включително рисковете, породени от макроикономическата среда, в която действа в съответната фаза на икономическия цикъл;”.

2. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Техническите критерии, на които трябва да отговаря политиката на банките за управление и контрол на риска по ал. 1, т. 4, и изискванията към управленската и организационната структура на банката се определят с наредба на БНБ.

(6) В случаите, когато Регламент (ЕС) № 575/2013 предоставя право на компетентния орган да прецени и наложи специфични изисквания или критерии във връзка с дейността на банките, тези изисквания и критерии могат да се определят с наредба на БНБ.”

§ 38. В чл. 73а се създават ал. 3, 4 и 5:

„(3) Изискванията на ал. 1 се прилагат на индивидуална и на консолидирана основа от всяка банка.

(4) В случаите, когато банка е контролирана от финансов холдинг майка или от финансов холдинг майка със смесена дейност в степента и по начина, уредени в част първа, дял втори, глава втора, раздели втори и трети от Регламент (ЕС) № 575/2013, тя изпълнява задължението по ал. 3 въз основа на консолидираното състояние на съответния финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност.

(5) Ако финансов холдинг майка или финансов холдинг майка със смесена дейност на територията на Република България контролира повече от една банка, ал. 4 се прилага само спрямо банката, върху която се упражнява надзор на консолидирана основа в съответствие с чл. 90.”

§ 39. Създават се чл. 73в и 73г:

„Чл. 73в. (1) Всяка банка създава комитет за подбор на кандидати за членове на съвета на директорите и възлагането на управлението на изпълнителни членове или на кандидати за членове на управителния съвет. Членове на комитета могат да бъдат само членове на надзорния съвет или на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове.

(2) Изискванията към дейността на комитета за подбор се определят с наредба на БНБ.

Чл. 73г. (1) Всяка банка изготвя план за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които тя може да предприеме за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения.

(2) Планът по ал. 1 се изпраща на БНБ, която може да издаде обоснована препоръка за неговата промяна.

(3) Изискванията към плана за възстановяване се определят с наредба на БНБ.”

§ 40. В чл. 74 се създава ал. 4:

„(4) Всяка банка създава подходяща процедура, за да могат служителите ѝ да сигнализират за нарушения в рамките на институцията по самостоятелен и независим ред.”

§ 41. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1, 2 и 3 се изменят така:

„(1) Българската народна банка упражнява надзор върху дейността на банките и, когато е приложимо, на финансовите холдинги и на финансовите холдинги със смесена дейност, за да установи спазването на изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на издадените актове по прилагането им за осигуряване на надеждно и сигурно управление на банките и на рисковете, на които те са изложени или могат да бъдат изложени, както и за поддържане на адекватен на рисковете собствен капитал.

(2) Българската народна банка упражнява и макропруденциален надзор върху банките с цел поддържане стабилността на банковата система и във връзка с предотвратяване или редуциране както на системните рискове - резултат от дейността на кредитните институции, така и на идентификацията и ограничаването на проявата на макроикономически фактори, застрашаващи стабилността на банковата система.

(3) Информацията, създавана и събирана по реда на тази глава, е професионална тайна, освен когато законът изрично предвижда нейното оповестяване или публикуване.”

2. В ал. 4 думите „ал. 1-3 обхваща” се заменят с „ал. 1 и надзорният преглед по чл. 79в обхващат”.

3. Създава се ал. 12:

„(12) Българската народна банка разглежда подадените сигнали за потенциални или извършени нарушения на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, като прилага специални процедури за приемането на сигнали, включително от служители на банки, за които се прилага подходяща защита срещу репресивни мерки, защита на личните им данни и поверителност на информацията за тях.”

§ 42. В чл.79а , ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 накрая се добавя „и, при необходимост, в надзорни колегии;”.

2. Създава се т. 3:

„3. сътрудничи си тясно с ЕССР и следва издадените от него препоръки, освен в случаите, когато са налице основателни причини за неприлагането им, които е длъжна да изложи.”

§ 43. Създава се чл. 79в:

“Чл. 79в. (1) Българската народна банка извършва надзорен преглед на правилата, стратегиите, процедурите и механизмите, въведени от банките в изпълнение на изискванията на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, и оценява:

1. рисковете, на които банките са или могат да бъдат изложени;
2. рисковете, които банка създава за финансовата система, като се имат предвид критериите за идентифициране и измерване на системния риск съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и препоръките на ЕССР;
3. рисковете, идентифицирани чрез стрес-тестове, като отчита характера, мащаба и сложността на дейността на банката.

(2) Въз основа на прегледа и оценката БНБ определя дали правилата, стратегиите, процедурите и механизмите, въведени от банките, начинът на тяхното прилагане, както и собственият им капитал и ликвидните им активи осигуряват стабилно управление и покритие на рисковете.

(3) Периодичността и интензивността на надзорния преглед и на оценката се определят от големината на съответната банка, от системното ѝ значение, от характера, мащаба и сложността на дейността ѝ. Надзорният преглед и оценката се извършват най-малко веднъж годишно.

(4) Българска народна банка информира незабавно ЕБО за резултатите от прегледа, когато установи, че банка може да породи системен риск съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(5) Надзорният преглед обхваща елементи, определени с наредба на БНБ.

(6) Българската народна банка информира ЕБО за:

1. начина на функциониране на процеса за извършване на преглед и оценка;

2. методологията, по която се вземат решенията по ал. 1, по чл. 80б и 80в и за налагане на надзорни мерки и санкции.

(7) Когато установи, че банки със сходен рисков профил са или могат да бъдат изложени на сходни рискове или създават сходни рискове за финансовата система, БНБ може да извърши спрямо тези банки надзорния преглед и надзорната оценка и да приложи подходящите надзорни мерки по сходен или идентичен начин. В тези случаи БНБ уведомява ЕБО.

(8) Надзорният преглед и оценка, както и административните мерки и санкции, се прилагат съобразно нивото на прилагане на разпоредбите на част първа, дял втори от Регламент (ЕС) № 575/2013.”

§ 44. В чл. 80 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Българската народна банка има право да изисква от банките и, когато е приложимо, от финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, от техните акционери или съдружници да й предоставят всички необходими счетоводни и други документи, както и информация за дейността им, и да извършва проверки на място чрез оправомощени от нея служители и други лица и да събира доказателства за установяване на нарушения.”

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „както и правото на достъп по ал. 3, т. 1”.

3. В ал. 3 се създават т. 8 и 9:

„8. да изискват обяснения от банките и лицата по ал. 6, от техните представители или служители;

9. да задават въпроси на всяко друго лице, което даде съгласие за това, с цел да съберат информация, свързана с предмета на проверката.”

4. Създава се нова ал. 6:

„(6) Българската народна банка има правомощията по този член и по отношение на:

1. финансовите холдинги;
2. финансовите холдинги със смесена дейност;
3. холдингите със смесена дейност;
4. дъщерните дружества на банки или на лица по т. 1-3;
5. третите лица, които извършват изнесени дейности за банки или лица по т. 1-3.”

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 45. Създават се чл. 80а, 80б и 80в:

„Чл. 80а. (1) Българска народна банка веднъж годишно приема и при необходимост актуализира план за извършване на надзорни проверки на банките, в който се взема предвид процесът на надзорен преглед и надзорна оценка по чл. 79в. Планът съдържа:

1. описание на начина, по който БНБ планира да изпълни задачите си и да разпредели ресурсите си;
2. банките, за които БНБ прецени, че е необходима проверка;
3. банките, за които се планира да бъдат обект на засилен надзор, и действията за упражняване на такъв надзор;
4. график на проверките на място в банките, включително в клоновете и в дъщерните им дружества, в съответствие с чл. 81, ал. 2, чл. 87, ал. 5 и 7, чл. 91 и 97.

(2) В плана по ал. 1 задължително се включват и банките:

1. за които резултатите от стрес-тестовете или от извършения надзорен преглед и оценка показват значителни рискове за текущата им финансова стабилност или нарушения на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им;
2. които създават системен риск за финансовата система.

(3) По отношение на банките, които са обект на засилен надзор по ал. 1, т. 3, БНБ може:

1. да увеличи броя или честотата на проверките на място в банката;

2. да разпреди постоянно присъствие на оправомощени от нея длъжностни лица в банката;

3. да изиска допълнително или по-често представяне на информация от страна на банката;

4. да извършва допълнителни или по-чести прегледи на оперативните или стратегическите планове или на плановете за дейността на банката;

5. да извършва тематични проверки за наблюдение на конкретни рискове, за които има вероятност да се реализират.

(4) Българската народна банка може да провежда надзорни проверки на дейностите, извършвани в Република България от клон на банка, лицензирана в друга държава членка, независимо от плана за извършване на надзорни проверки, изготвен от компетентния орган на изпращащата държава.

(5) Изготвеният от БНБ план за извършване на надзорни проверки не възпрепятства компетентните органи на приемаща държава да провеждат за всеки отделен случай проверки и инспекции на място на дейностите, извършвани от клоновете на банки на тяхна територия.

(6) При изготвяне на плана за надзорни проверки БНБ взема предвид информацията и констатациите, получени от компетентния орган на приемащата държава в резултат на проверки на място в клон на банка, лицензирана в Република България, включително във връзка със стабилността на финансовата система в приемащата държава.

Чл. 80б. Българската народна банка извършва най-малко веднъж годишно стрес-тестове на банките за надзорни цели.

Чл. 80в. (1) Българската народна банка прави най-малко веднъж на всеки три години редовен преглед на спазването от страна на банките на изискванията по отношение на подходите, за които е необходимо разрешение за използването им за изчисляване на капиталовите изисквания в съответствие с част трета от Регламент (ЕС) № 575/2013, като обръща особено внимание на:

1. промените в дейността на банката, и
2. прилагането на тези подходи спрямо нови продукти.

(2) Българската народна банка анализира и преценява дали банката използва съвременни и добре разработени техники и практики при използването на вътрешни подходи.

(3) Когато банка, получила разрешение да използва вътрешен подход, престане да отговаря на изискванията за прилагане на този подход, БНБ изисква от банката:

1. да докаже по задоволителен начин, че неспазването на тези изисквания няма съществени последици, или

2. да представи план за своевременно възстановяване спазването на изискванията, в който е посочен срок за изпълнението му; БНБ може да изиска промяна на плана, ако има вероятност той да не доведе до пълно спазване на изискванията или ако срокът не е подходящ.

(4) Ако вероятността банката да постигне възстановяване на спазването на изискванията съгласно ал. 3 е малка или тя не е представила задоволителни доказателства, че ефектът от неспазването е несъществен, БНБ отнема разрешението за вътрешен подход или го ограничава до областите, в които изискванията са спазени, или може да се постигне спазване на изискванията в подходящ срок, определен според ал. 3.

(5) При прегледа по ал. 2 БНБ взема предвид насоките на ЕБО, в които се посочват препоръчителни техники за последователното прилагане на адекватни вътрешни подходи.”

§ 46. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(1) Българската народна банка може да извърши проверка на място в клон на банка, лицензирана в друга държава членка, и да изиска информация за дейността му и за надзорни цели, когато информацията е от значение за запазване стабилността на финансовата система в Република България.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Преди извършване на проверката БНБ провежда консултации с компетентните органи на изпращащата държава. След извършване на проверката БНБ предоставя на компетентните органи на изпращащата държава получената информация и направените констатации, които са от значение за оценката на риска на банката или за стабилността на финансовата система на Република България.”

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея се създава изречение трето:

„Българската народна банка може да изисква от банките по изречение първо и информация, която ѝ е необходима за определянето на даден клон за значим или за надзорни цели по отношение на осъществяваната от тях дейност в Република България.”

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Мерките, които БНБ прилага по отношение на клоновете като компетентен орган на приемаща държава, както и мерките, установени от БНБ като част от нейната парична политика, не могат да бъдат по-строги и ограничителни от тези, предприемани спрямо банките, лицензирани в Република България.”

§ 47. Член 82 се изменя така:

„Чл. 82. (1) Когато на базата на информацията по чл. 87, ал. 2 БНБ установи, че банка, лицензирана в държава членка, която има клон или предоставя директно услуги на територията на Република България, не спазва приложимите законови разпоредби за осъществяване на банкова дейност в страната или разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и в случаите, когато има съществена вероятност да не ги спази, тя уведомява компетентния орган на изпращащата държава с оглед предприемане на съответни мерки за преустановяване или санкциониране на нарушенията.

(2) Ако БНБ прецени, че компетентният орган на изпращащата държава не е предприел необходимите мерки за осигуряване спазването на закона, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им или за намаляване риска от неспазването им, тя може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска разглеждането му съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(3) Независимо от разпоредбите на ал. 1 и 2 и на чл. 81, ал. 7, БНБ може да предприеме мерки за предотвратяване или санкциониране на нарушения на този закон, на актовете по прилагането му или на разпоредби, свързани със защита на обществения интерес, включително да наложи забрана за извършване на сделки на територията на Република България от съответната банка.

(4) Мерките и санкциите, приложени от БНБ, се съобщават писмено чрез лицата, които представляват банката на територията на Република България.

(5) В случаите по ал. 3 засегнатата банка е длъжна да изпълни мерките и санкциите, приложени от БНБ.”

§ 48. Член 83 се изменя така:

„Чл. 83. (1) В неотложни случаи и когато се налага предприемането на мерки за защита срещу финансова нестабилност, която би могла да застраши интересите на вложителите, инвеститорите и/или другите клиенти на банка по чл. 82, ал. 1, БНБ може да приложи необходимите превантивни мерки, включително спиране на плащанията, преди да се приложи процедурата по чл. 82 и компетентният орган на изпращащата държава да наложи съответни мерки за преустановяване или санкциониране на установени нарушения или оздравителни мерки. Мерките трябва да бъдат пропорционални на целта за прилагането им и не трябва да предоставят привилегия за кредиторите на банката в страната спрямо кредиторите в другите държави членки. В тези случаи БНБ уведомява незабавно Европейската комисия, ЕБО и компетентните надзорни органи на заинтересованите държави членки. Мерките, приложени от БНБ, се съобщават писмено чрез лицата, които представляват банката на територията на Република България.

(2) Действието на мерките по ал. 1 се прекратява с предприемането на оздравителни мерки от съответните административни или съдебни органи на изпращащата държава.

(3) Българската народна банка отменя мерките по ал. 1 в случаите, когато те повече не могат да постигнат своя ефект.”

§ 49. В чл. 87 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 2 думата „поотделно” се заменя с „на индивидуална”, а след думата „рисковете” се поставя запетая и се добавя „други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на банката”.

2. Създават се нови ал. 3, 4, 5, 6 и 7:

„(3) По искане на компетентен орган на приемаща държава БНБ му предоставя разяснения как са взети предвид информацията и констатациите, предоставени от него по реда на ал. 2.

(4) Когато БНБ не е съгласна с мерките, които компетентният орган на приемащата държава възнамерява да приложи въз основа на предоставената от БНБ информация и разяснения, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(5) В случаите, когато банка, лицензирана в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, БНБ може да отправи до компетентните органи на изпращащата държава искане за разяснения по какъв начин са взети предвид предоставените от нея информация и констатации.

(6) Когато счита, че предоставената от нея информация по ал. 2 не е довела до предприемане на подходящи мерки, БНБ уведомява компетентните органи на изпращащата държава и ЕБО и предприема подходящи мерки за предотвратяване на последващи нарушения с цел защита на интересите на вложителите и потребителите на услуги или на стабилността на финансовата система.

(7) Когато банка, лицензирана в Република България, извършва дейност чрез клон в други държави членки, БНБ незабавно изпраща на компетентните органи на приемащите държави информацията и направените констатации, получени във връзка с надзора върху ликвидността съгласно част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и с надзора на консолидирана основа, доколкото тази информация и направените констатации са от значение за защитата на вложителите или инвеститорите в съответната приемаща държава.”

3. Създава се ал. 8:

„(8) Когато по отношение на банка, лицензирана в Република България, извършваща дейност в една или повече държави членки чрез клон, възникнат или има основателни съмнения, че може да възникнат ликвидни затруднения, БНБ незабавно информира компетентните органи на всички приемащи държави, включително за изготвянето и прилагането на план за възстановяване и за предприетите надзорни мерки.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 9.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 10 и в нея думите „ал. 3” се заменят с „ал. 9”.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 11 и в нея се създава изречение второ:

„В тези случаи се прилага правото на съответната държава членка”.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 12 и в нея, в изречение второ думата „членка” се заличава.

8. Досегашната ал. 7 става ал. 13.

§ 50. В чл. 87а ал. 6 се изменя така:

„(6) Когато банка, лицензирана в друга държава членка, извършва дейност чрез значим клон в Република България и когато органът на изпращащата държава не е провел консултации с БНБ или когато след подобна консултация БНБ продължава да смята, че оперативните планове за възстановяване на ликвидността на банката не са подходящи, БНБ може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с член 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.”

§ 51. В чл. 87б ал. 4, 5 и 6 се изменят така:

„(4) Българската народна банка си сътрудничи съгласно чл. 92, ал. 1, т. 3 с компетентния орган на приемащата държава, в която банка, лицензирана в Република България, извършва дейност чрез клон, определен като значим, и предоставя:

1. информацията по чл. 95, ал. 3, т. 3 и 4;
2. резултатите от оценките на риска, извършени в рамките на надзорния преглед по чл. 79в;
3. съвместното решение за определяне адекватността на капитала по чл. 92в и 92г - в случаите, когато са приложими;
4. информация за надзорните мерки по чл. 103, както и за наложените съгласно чл. 103а допълнителни изисквания - в случаите, в които посочените оценки и решения са от значение за съответните клонове.

(5) Българската народна банка се консултира с компетентните органи на приемащите държави, в които са открити значими клонове на банки, лицензирани в Република България, относно оперативните планове за възстановяване на ликвидността, ако това е от значение за оценка на ликвидния риск, произтичащ от експозиции, деноминирани в местната парична единица в приемащата държава.

(6) При възникване на извънредна ситуация, посочена в чл. 93, ал. 1, която потенциално застрашава финансовата стабилност в Република България или в приемащата държава, БНБ уведомява органите по чл. 64, ал. 1, т. 13 и ал. 2.”

§ 52. Създава се чл. 87г:

„Чл. 87г. Определянето на даден клон за значим не засяга правомощията и функциите на БНБ по този закон.”

§ 53. В чл. 89 се създават ал. 3, 4 и 5:

„(3) Банка, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на БНБ, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми, изисквани по този закон, и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват на дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора.

(4) Когато кредитна институция майка от ЕС или банка, контролирана от финансов холдинг майка от ЕС или от финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС, докаже пред БНБ, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 3 е незаконосъобразно съгласно законодателството на съответната трета държава, в която е установено дъщерно дружество, банката не прилага тези изисквания в отношенията си с него.

(5) Когато банка, лицензирана от БНБ, е част от банкова група, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, тя представя ежегодно в БНБ информация за структурата, в която участва, включително за настъпилите промени, в срок до 30 работни дни след края на календарната година. Информацията за финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност се представя в БНБ чрез банката - дъщерно дружество в холдинга, която е лицензирана от БНБ.”

§ 54. В чл. 92, ал. 2 думите „чл. 95, ал. 7, т. 2” се заменят с „чл. 95, ал. 3, т. 4 и ал. 7, т. 2” и се поставя запетая.

§ 55. Членове 92а и 92б се изменят така:

„Чл. 92а. (1) Когато е консолидиращ надзорен орган, БНБ съвместно с другите компетентни органи, отговарящи за надзора над дъщерните дружества на кредитна институция майка от ЕС, на финансов холдинг майка от ЕС или на финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС, вземат съвместно решение за определяне на специални изисквания за ликвидност съгласно чл. 103а и относно адекватността на рамката за управление на ликвидния риск на кредитната институция майка или на холдинга.

(2) Решението по ал. 1 се взема в срок един месец от датата, на която БНБ е предоставила на другите компетентни органи доклад, съдържащ оценка на ликвидния рисков профил на групата. При вземането на решение се отчита оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от другите компетентни органи.

(3) Ако в срока по ал. 2 не бъде постигнато съвместно решение, БНБ взема самостоятелно решение относно прилагането на консолидирана основа на специално изискване за ликвидност по чл. 103а и относно адекватността на рамката за управление на ликвидния риск, като отчита оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от другите компетентни органи. Преди да вземе самостоятелно решение, БНБ по собствена инициатива или по искане на някой от другите компетентни органи се консултира с ЕБО, като взема предвид неговата препоръка и се мотивира за всяко съществено отклонение от нея.

(4) Ако преди изтичането на срока по ал. 2 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решението по ал. 3 и изчаква решението, което ЕБО може да вземе съгласно чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай БНБ взема своето решение в съответствие с решението на ЕБО.

(5) Решенията по ал. 1 и 3 се мотивират и предоставят на кредитната институция майка от ЕС, а това по ал. 3 – и на другите компетентни органи. В мотивите на решението по ал. 3 се посочват становищата на другите компетентни органи, изразени в срока по ал. 2.

(6) Решенията по ал. 1 и 3 се преразглеждат ежегодно или при възникване на извънредни обстоятелства, когато някой от другите компетентни органи отправи мотивирано писмено искане до БНБ за актуализиране на решението за прилагане на специално изискване за ликвидност по чл. 103а. В случай на такова искане БНБ може да преразгледа решенията по ал. 1 и 3 само с участието на компетентния орган, отправил искането.

Чл. 92б. (1) Когато банка, лицензирана в Република България, е дъщерно дружество на кредитна институция майка от ЕС, на финансов холдинг майка от ЕС или на финансовия холдинг майка със смесена дейност от ЕС, БНБ участва при вземането на съвместно решение за определяне на специални изисквания за ликвидност съгласно чл. 103а и относно адекватността на рамката за управление на ликвидния риск на групата или холдинга.

(2) Когато в едномесечен срок не е постигнато съвместно решение по ал. 1, БНБ може да поиска консолидиращият надзорен орган да се консултира с ЕБО.

(3) Ако не бъде постигнато съвместно решение, БНБ взема самостоятелно решение относно прилагането на специално изискване за ликвидност по чл. 103а и относно адекватността на рамката за управление на ликвидния риск спрямо банката, като отчита становището на консолидиращия надзорен орган и препоръката на ЕБО, когато такава е поискана.

(4) Ако преди изтичането на срока по ал. 2 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решение по ал. 3 и изчаква решението, което ЕБО може да вземе съгласно чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай БНБ взема решение в съответствие с решението на ЕБО.

(5) Решенията по ал. 1 и 3 се преразглеждат ежегодно. При възникване на извънредна ситуация БНБ може да отправи мотивирано искане за преразглеждане на решението по ал. 1 или на самостоятелното решение на консолидиращия надзорен орган за прилагане на специално изискване за ликвидност.”

§ 56. В чл. 92в се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 79, ал. 2 и 3 и при прилагането на мярка във връзка с нарушение по чл. 103, ал. 1, т. 11” се заменят с „и чл. 79в”.

2. В ал. 2 думите „чл. 79, ал. 2 и 3 и при прилагане на мярка във връзка с нарушение по чл. 103, ал. 1, т. 11” се заменят с „и чл. 79в и възможността за определяне на допълнително капиталово изискване съгласно чл. 103, ал. 2, т. 5”.

3. В ал. 3 думите „чл. 79, ал. 2 и 3, на мярка във връзка с нарушение по чл. 103, ал. 1, т. 11” се заменят с „чл. 79в”.

§ 57. В чл. 92г се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „чл. 79, ал. 2 и 3, прилагането на мярка във връзка с нарушение по чл. 103, ал. 1, т. 11” се заменят с „чл. 79в”.

2. В ал. 5 думите „чл. 136, ал. 2 от Директива 2006/48/ЕО” се заменят с „чл. 104, параграф 1, буква „а” от Директива 2013/36/ЕС”.

§ 58. В чл. 92д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „92а” се заличават.

2. В ал. 2:

а) в т. 2 думите „когато е подходящо” се заличават;

б) в т. 3 думата „проверки” се заменя с „надзорни проверки съгласно чл. 80а”, а думите „чл. 79, ал. 2 и 3 и чл. 103, ал. 1, т. 11” се заменят с „чл. 79в”;

в) в т. 5 думите „Директива 2006/48/ЕО” се заменят с „Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС”.

3. В ал. 5 след думата „банки” се добавя „от ЕСЦБ”, а думите „Директива 2006/48/ЕО” се заменят с „Директива 2013/36/ЕС и когато е приложимо – по чл. 54 и 58 от Директива 2004/39/ЕО”.

4. Създава се нова ал. 9:

„(9) При настъпване на разногласия между компетентните органи, участващи в надзорната колегия, БНБ може да отнесе съответния въпрос до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.”

5. Досегашната ал. 9 става ал. 10 и в нея накрая се добавя „и по Регламент (ЕС) № 575/2013”.

§ 59. В чл. 92е накрая се поставя запетая и се добавя „включително правомощията на консолидиращ надзорен орган по чл. 92д, ал. 9”.

§ 60. В чл. 93, ал. 1 думите „когато е консолидиращ надзорен орган” се заличават, а думите „чл. 64, ал. 1, т. 10 и чл. 64, ал. 2” се заменят с „чл. 64, ал. 1, т. 13 и ал. 2”.

§ 61. В чл. 95, ал. 6 думите „се обърне към ЕБО” се заменят с „отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010”.

§ 62. В чл. 96 се създава изречение второ:

„При преценка на репутацията се вземат предвид и данните от регистъра за административните санкции, воден от ЕБО.”

§ 63. Създава се чл. 97а:

„Чл. 97а. (1) Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на една или повече банки, лицензирани в Република България, БНБ упражнява общ надзор върху сделките между тези банки и холдинга и неговите дъщерни дружества, без да се нарушават изискванията на част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Банките по ал. 1 въвеждат адекватни процеси за управление на риска и механизми за вътрешен контрол, включително надеждни процедури за отчитане и осчетоводяване, за да идентифицират, измерват, наблюдават и контролират по подходящ начин сделките с холдинга майка със смесена дейност и неговите дъщерни дружества. Банките докладват пред БНБ всяка значима сделка с тях, различна от сделките по член 394 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(3) Процедурите и сделките по ал. 2 са обект на надзор от БНБ.”

§ 64. В чл. 100 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „предприятие” се заменя с „дружество”.
2. В ал. 3 думата „предприятие” се заменя с „дружество”.

§ 65. В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „и на Регламент (ЕС) № 575/2013”.
2. В ал. 3, изречение първо думите „законодателството на Европейската общност” се заменят с „чл. 111 – 127 от Директива 2013/36/ЕС”.
3. В ал. 4 след думите „принципите по този закон” се добавя „и по Регламент (ЕС) № 575/2013”, а накрая думите „по реда на този закон” се заличават.

§ 66. В чл. 102 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:
 - а) в т. 3 думите „чл. 79, ал. 2” се заменят с „чл. 79в”;
 - б) в т. 4 след думите „осъществяван от БНБ” се добавя „както и броя и вида на надзорните мерки и на санкциите, наложени за нарушаване на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 г. и на актовете по прилагането им” и се поставя запетая.

2. В ал. 3 след думата „Оповестяването” се добавя „по ал. 1”.

3. Създава се ал. 4:

„(4) За целите на част пета от Регламент (ЕС) № 575/2013 БНБ публикува следната информация:

1. приетите общи критерии и методики за преглед на спазването на чл. 405-409 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
2. обобщено описание на годишна база на резултатите от надзорния преглед и описание на приложените надзорни мерки в случай на неспазване на чл. 405 - 409 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”

§ 67. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думата „закон” се добавя „на Регламент (ЕС) № 575/2013 или”;

б) точка 11 се изменя така:

„11. наличие на множество случаи на превишения по чл. 366 от Регламент (ЕС) № 575/2013 при използване на вътрешния модел за пазарен риск, които показват, че моделът не е достатъчно точен;”

в) създават се т. 12, 13, 14, 15, 16 и 17:

„12. представяне на непълна или неточна информация при изпълнение на задълженията по чл. 99, параграф 1, чл. 101, чл. 394, параграф 1, чл. 415, параграфи 1 и 2 и чл. 430, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или оповестяване на непълна или неточна информация при изпълнение на задълженията по чл. 431, параграфи 1-3 и чл. 451, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

13. повторно или неколkokратно нарушаване от банката на изискването по чл. 412 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

14. неспазване на условията, установени в чл. 405 от Регламент (ЕС) № 575/2013, когато банка притежава секюритизираща позиция;

15. извършване на плащания към притежатели на инструменти, включени в собствения капитал на банката, в нарушение на ограниченията, определени с наредбата по чл. 39, ал. 3, или в случаите, в които съгласно чл. 28, 51 или 63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 се забраняват такива плащания към притежатели на инструменти, включени в собствения капитал;

16. допускане от страна на банката на едно или повече лица, които не отговарят на изискванията по чл. 10, 10а или 11, да участват в състава на управителния съвет, на съвета на директорите или на надзорния съвет;

17. планът за запазване на капитала, изготвен от банката съгласно наредбата по чл. 39, ал. 2, не е одобрен от БНБ.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1 БНБ може:

1. да отправи писмено предупреждение до банката;

2. да свика общо събрание на акционерите или да насрочи заседание на управителния и надзорния съвет (съвета на директорите), като определи дневния ред за провеждане на общото събрание или на заседанието;

3. да разпореда писмено да се преустановят и отстранят допуснатите нарушения;

4. да разпореда писмено да се предприемат мерки за подобряване на финансовото състояние на банката;

5. да изиска от банката да притежава собствен капитал, надвишаващ изискванията, установени с наредбата по чл. 39, ал. 2 и в Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с рисковете или елементи от тях, които не попадат в обхвата на чл. 1 от посочения регламент; при определяне на допълнителното капиталово изискване въз основа на прегледа и оценката по чл. 79в се вземат предвид:

а) качествените и количествените характеристики на процеса за оценка на капитала на банката по чл. 73а;

б) текущата адекватност на вътрешните правила за управление и контрол по чл. 15, ал. 1, т. 4 и 6;

в) резултатът от надзорния преглед и оценка по чл. 79в и 80г;

г) оценката на системния риск;

6. да разпореда отстраняването на недостатъците по отношение на обхващането на рисковете от вътрешен подход или предприемането на необходимите мерки за ограничаване на последиците от тях, в т. ч. чрез налагане на по-високи мултипликационни коефициенти;

7. да отнеме разрешението за използване на вътрешен подход или да изиска своевременно усъвършенстване на подхода;

8. да разпореда писмено на банката да предприеме действия за промени в лихвите, падежната структура и другите условия, отнасящи се до политиката и операциите на банката, както и да разпореда редуциране на риска, който е присъщ на дейността, продуктите и системите на банката;

9. да ограничи дейността на банката, като ѝ забрани да извършва определени сделки, дейности или операции;

10. да ограничи обема на определен вид дейности, извършвани от банката;

11. да задължи писмено банката да увеличи капитала си;

12. да изиска от банката да използва нетната си печалба за увеличаване на собствения капитал или да ѝ забрани:

а) плащането на дивиденди или разпределянето на капитал под друга форма, или

б) плащането на лихва на акционерите или държателите на инструменти на допълнителния капитал от първи ред, като спазването на тази забрана не представлява неизпълнение от страна на банката по инструментите;

13. да забрани извършването на дейност от чуждестранна банка чрез клон или директно; когато е наложена постоянна забрана за извършване на дейност от клон на банка, съответният орган на банката взема решение за прекратяване дейността на клона, за уреждане на отношенията с кредиторите на банката и за заличаването му от съответния търговски регистър;

14. да изиска ограничаване на оперативните разходи на банката, включително на променливите възнаграждения като процент от общите нетни приходи, когато това е несъвместимо с поддържането на достатъчен собствен капитал, и/или да забрани изплащането им;

15. да изиска промени във вътрешните правила и процедури на банката;

16. да разпорежи писмено на банката да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и представляват банката, както и членове на управителния съвет, съвета на директорите или на надзорния съвет; ако в определения от БНБ срок банката не освободи съответното лице, БНБ може да го отстрани от длъжност и да назначи друго на негово място за времето до провеждане на съответния избор; от деня на получаването на акта на БНБ за отстраняване от длъжност правомощията на лицето - адресат на мярката, се преустановяват и извършените от него управителни и представителни действия след тази дата нямат действие спрямо банката;

17. да лиши временно от право на глас акционер и/или да му нареди писмено да прехвърли притежаваните от него акции в срок 30 дни;

18. да забрани извършването на сделки и операции с лица, с които банката е в тесни връзки или които принадлежат към същата консолидирана група, към която принадлежи и банката, или които са членове на органите за управление на банката, или които упражняват контрол върху банката, или имат квалифицирано дялово участие, или участват в управлението на лицата, които упражняват контрол върху банката;

19. да постави допълнителни изисквания към банката във връзка с извършваната от нея дейност, включително изиска публично оповестяване на допълнителна информация или промени в устава на банката;

20. да изисква прилагане на специална политика за провизиране или третиране на активите чрез капиталовите изисквания;

21. да изиска представяне на план за оздравяване, който се изпълнява от банката след утвърждаването му от БНБ;

22. да оповести публично информация за извършено нарушение с посочване на нарушителя.

23. да назначи двама или повече квестори на банката за определен срок;

24. да постави банката под специален надзор при условията и по реда на чл. 115-121 - при опасност от неплатежоспособност;

25. да отнеме лиценза за извършване на банкова дейност или друго издадено от нея разрешение или одобрение; с акта за отнемането на лиценза БНБ задължително назначава квестори, ако такива не са били назначени преди издаването на този акт.”

3. В ал. 6, изречение първо думите „ал. 2, т. 15” се заменят с „ал. 2, т. 17”, а в изречение второ думите „ал. 2, т. 7, 10 и 19” се заменят с „ал. 2, т. 9, 12 и 22”.

4. В ал. 7, изречение първо накрая се добавя „или на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и в случаите, когато има съществена вероятност да не ги спази”, в изречение второ след думата „съобщават” се добавя „незабавно” и се създава изречение трето:

„Когато бъде уведомена от компетентния орган на приемаща държава за предприети превантивни мерки спрямо банката и БНБ прецени, че тези мерки не са подходящи, тя може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска разглеждането му съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.”

5. Създават се ал. 12 и 13:

„(12) Българската народна банка може да приложи мерки по ал. 2 и когато е вероятно банката да наруши разпоредбите на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им в рамките на следващите 12 месеца.

(13) Българската народна банка информира ЕБО за всяка приложена постоянна забрана по ал. 2, т. 13, включително за обжалването ѝ и резултатите от него.”

§ 68. Създава се чл. 103а:

„Чл. 103а. (1) Българската народна банка може да наложи специално изискване за ликвидност, ако въз основа на прегледа и оценката, извършени в съответствие с чл. 79в, прецени, че не са обхванати всички рискове, свързани с ликвидността, на които е изложена или може да бъде изложена банката, като взема предвид:

1. модела на стопанска дейност на банката;
2. правилата за управление на ликвидността на банката;
3. резултатите от надзорния преглед и оценката по чл. 79в;
4. системния ликвиден риск, който застрашава целостта на финансовия пазар.

(2) Българската народна банка задължително налага допълнително капиталово изискване по чл. 103, ал. 2, т. 5, когато:

1. банка не отговаря на изискванията по чл. 73, ал. 1, чл. 73а, ал. 1 и 2, чл. 73г, чл. 121а или чл. 393 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
2. рисковете или елементи от тях не са покрити от изискванията за собствен капитал, установени в наредбата по чл. 39, ал. 2 или в Регламент (ЕС) № 575/2013;
3. не се очаква в рамките на подходящ срок в резултат на самостоятелното прилагане на други мерки банката да подобри в достатъчна степен правилата, процедурите, механизмите и стратегиите си;
4. прегледът по чл. 79в или чл. 80в, ал. 3 и 4 разкрива, че неспазването на изискванията за прилагане на съответния подход има вероятност да доведе до неадекватни капиталови изисквания;
5. има вероятност рисковете да са подценени, независимо от спазването на приложимите изисквания на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013;
6. банка е уведомила БНБ, че резултатите от стрес-теста по чл. 377, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съществено надвишават капиталовото изискване за портфейла ѝ за корелационно търгуване.”

§ 69. В чл. 104 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 103, ал. 2, т. 2 или 9” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 2 или 11”.
2. В ал. 4, 5, 6 и 8 думите „чл. 103, ал. 2, т. 9” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 11”.

§ 70. В чл. 110, ал. 4 думите „на чл. 39, ал. 2 и 3” се заменят със „за собствения капитал по чл. 39 или на Регламент (ЕС) № 575/2013”.

§ 71. В чл. 115, ал. 3 думите „чл. 103, ал. 2, т. 19” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 22”.

§ 72. В глава единадесета „Надзор върху банковата дейност” се създава раздел IX с чл. 121а:

„Раздел IX

План за реструктуриране на банка

Чл. 121а. (1) Българската народна банка изготвя план за контролирано реструктуриране на всяка банка, лицензирана в Република България, който може да бъде приложен, ако банката изпадне във финансови затруднения.

(2) Плановете за реструктуриране се актуализират периодично и отчитат влиянието, което би имала несъстоятелността на конкретната банка във връзка с нейния пазарен дял, бизнес модел или взаимовръзката ѝ с другите пазарни участници върху финансовите пазари като цяло, другите банки и условията за тяхното финансиране.

(3) Банките предоставят на БНБ в съответствие с принципа на пропорционалност информацията, необходима за изготвянето на надеждни планове, които съдържат варианти за реструктуриране на съответната банка.”

§ 73. В чл. 151, ал. 1 думите „чл. 103, ал. 2, т. 20 и 21 и ал. 8” се заменят с „чл. 103, ал. 2, т. 24 и 25 и ал. 8” .

§ 74. В чл. 152 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думата „закон” се поставя запетая и се добавя „на Регламент (ЕС) № 575/2013”, а местоимението „му” се заменя с „им”.

2. В ал. 2 и 3 след думата „банка” се добавя „финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая.

§ 75. Създават се чл. 152б, 152в и 152г:

„Чл. 152б. (1) В случаите на извършено нарушение по чл. 28, ал. 1 или чл. 33, ал. 1 или 2 на нарушителя се налага:

1. когато е физическо лице – глоба в размер до левовата равностойност на 5 млн. евро;

2. когато е юридическо лице – имуществена санкция в размер до 10 на сто от годишния оборот, включително brutните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност и вземания от комисиони и/или такси.

(2) Когато стойността на придобитото в резултат на нарушението по чл. 28, ал. 1 или чл. 33, ал. 1 и 2 може да бъде определена, на лицето се налага глоба, съответно имуществена санкция, до двойния размер на придобитото.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 за brutни приходи се приемат brutните приходи съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година.

Чл. 152в. (1) В случаите на извършване на нарушения по чл. 34, ал. 1 и 2, чл. 36, ал. 1, т. 3, както и за нарушенията, посочени в чл. 103, ал. 1, т. 8 и т. 12-16, на нарушителя се налага:

1. когато е физическо лице - глоба в размер до левовата равностойност на 5 млн. евро;

2. когато е юридическо лице - имуществена санкция в размер до 10 на сто от годишния оборот, включително brutните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност и вземания от комисиони и/или такси.

(2) Когато стойността на реализираната печалба или избегнатата загуба в резултат на нарушението може да бъде определена, на лицето се налага глоба, съответно имуществена санкция, до двойния размер на реализираната печалба, съответно избегнатата загуба.

Чл. 152г. (1) Българската народна банка публикува своевременно на официалната си интернет страница информация за всички влезли в сила наказателни постановления, с които са наложени наказания за нарушения на закона, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, включително за нарушението, нарушителя, вида и размера на санкцията.

(2) Българската народна банка публикува информацията по ал. 1 в обобщен вид, когато прецени, че:

1. публикуването на лични данни за физическо лице, на което е наложена санкция, е прекомерно;

2. публикуването би застрашило стабилността на финансовите пазари или висящо наказателно производство;

3. публикуването би причинило прекомерни вреди на засегнатите лица.

(3) Публикуването по ал. 1 се отлага за подходящ срок, ако има вероятност обстоятелствата по ал. 2 да отпаднат.

(4) Публикуваната информация е достъпна на официалната интернет страница на БНБ за не по-малко от пет години.

(5) Българската народна банка информира ЕБО за всички наложени административни наказания по чл. 152, 152б, 152в и 152г, включително за всяко обжалване по тях и резултатите от него.”

§ 76. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) точка 6 се изменя така:

„6. „Квалифицирано дялово участие” е квалифицирано дялово участие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

б) в т. 6б, буква „в” думите „инвестиционните посредници или кредитните институции” се заменят с „институциите”, а съюзите „и/или” се заменят с „или”;

в) точки 7, 8, 9 и 10 се изменят така:

„7. „Контрол” е контрол съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 37 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

8. „Предприятие майка” е предприятие майка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 15 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

9. „Дъщерно дружество” е дъщерно предприятие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 16 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

10. „Тесни връзки” са тесни връзки съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

г) точки 12, 12а и 13 се изменят така:

„12. „Финансов холдинг” е финансов холдинг съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 20 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

12а. „Финансов холдинг със смесена дейност” е финансов холдинг със смесена дейност съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 21 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

13. „Холдинг със смесена дейност” е холдинг със смесена дейност съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 22 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

д) точки 16 и 17 се изменят така:

„16. „Изпращаща държава” е държава членка по произход съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 43 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

17. „Приемаща държава” е приемаща държава членка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 44 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

е) точки 19, 20, 21 и 22 се изменят така:

„19. „Компетентен орган” е компетентен орган съгласно определението в член 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

20. „Лиценз” е лиценз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 42 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

21. „Дружество за спомагателни услуги” е предприятие за спомагателни услуги съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

22. „Клон” е клон съгласно определението в член 4, параграф 1, т. 17 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

ж) точки 26, 27, 28, 28а, 29 и 29а се изменят така:

„26. „Кредитна институция майка в държава членка” е институция майка в държава членка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 28 от Регламент (ЕС) № 575/2013, която е кредитна институция.

27. „Кредитна институция майка от Европейския съюз” е институция майка от Европейския съюз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 29 от Регламент (ЕС) № 575/2013, която е кредитна институция.

28. „Финансов холдинг майка в държава членка” е финансов холдинг майка в държава членка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

28а. „Финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка” е финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 32 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

29. „Финансов холдинг майка от Европейския съюз” е финансов холдинг майка от Европейския съюз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 31 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

29а. „Финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз” е финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 33 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

з) точка 31 се изменя така:

„31. „Консолидиращ надзорен орган” е консолидиращ надзорник съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 41 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”;

и) създават се т. 32-51:

„32. „Инвестиционен посредник” е инвестиционен посредник съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

33. „Институция” е кредитна институция или инвестиционен посредник.

34. „Застраховател” е застрахователно предприятие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

35. „Презастраховател” е презастрахователно предприятие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

36. „Висш ръководен персонал” са физическите лица, които упражняват изпълнителни функции в банка и които отговарят и се отчитат пред управителния съвет или съвета на директорите във връзка с текущото й управление.

37. „Системен риск” е риск от смущения във финансовата система, който е в състояние да предизвика сериозни отрицателни последствия за финансовата система и реалната икономика.

38. „Управляващо дружество” е дружество за управление на активи съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 19 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

39. „Предприятие от финансовия сектор” е лице от финансовия сектор съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 27 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

40. „Системно значима кредитна институция” е кредитна институция майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или

кредитна институция, която в случай на несъстоятелност или недобро функциониране би могла да породи системен риск.

41. „Централен контрагент“ е централен контрагент съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 34 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

42. „Централни банки от ЕСЦБ“ са централни банки от ЕСЦБ съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 45 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

43. „Централни банки“ са централни банки съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 46 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

44. „На консолидирана основа“ е „на консолидирана основа“ съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 48 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

45. „Финансов инструмент“ е финансов инструмент съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 50 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

46. „Собствен капитал“ е собствен капитал съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

47. „Операционен риск“ е операционен риск съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 52 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

48. „Регулиран пазар“ е регулиран пазар съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

49. „Вътрешни подходи“ са вътрешнорейтинговият подход по чл. 143, параграф 1, подходът на вътрешните модели по чл. 221, подходът за собствените оценки по чл. 225, усъвършенстваните подходи за измерване по чл. 312, параграф 2, методът на вътрешните модели по чл. 283 и 363 и подходът на вътрешната оценка по чл. 259, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

50. „Консолидирано състояние“ е консолидационно състояние съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 47 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

51. „Секюритизираща позиция“ е секюритизираща позиция съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 62 от Регламент (ЕС) № 575/2013.”

2. В § 2:

а) досегашният текст става алинея 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Правомощията на БНБ по чл. 121а, ал. 1 се осъществяват отделно и независимо от функциите на БНБ относно надзора върху банковата система.”

3. В § 4 след думите „(ОВ, L 331/120 от 15 декември 2010 г.)” съюзът „и” се заменя със запетая, а накрая се добавя „и на Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.)”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 77. Изискването за оповестяване на всички елементи от информацията по чл. 70, ал. 6 се прилага от 1 януари 2015 г. с изключение на информацията по т. 1 - 3, която се оповестява в срок до 1 юли 2014 г.

§ 78. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон финансовите институции, вписани в регистъра на БНБ, които са извършвали дейности по чл. 2, ал. 2, т. 8 и възнамеряват да предоставят една или повече инвестиционни услуги и/или извършват една или повече инвестиционни дейности съгласно чл. 5, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти, подават в Комисията за финансов надзор документи за получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционни посредници по Закона за пазарите на финансови инструменти.

(2) Финансовите институции по чл. 2, ал. 2, т. 8, вписани в регистъра на БНБ, които са извършвали и възнамеряват да извършват обмяна на валута в наличност, привеждат дейността си в съответствие с Валутния закон в срока по ал. 1.

(3) Финансовите институции, които са извършвали дейности по чл. 2, ал. 2, т. 10, продължават да ги извършват, без да е необходима регистрация в БНБ за това.

(4) Всички регистрирани до влизането в сила на този закон финансови институции връщат в БНБ издадените им удостоверения за регистрация и се пререгистрират в БНБ, ако отговарят на изискванията на чл. 3а, по ред, определен с наредба на БНБ, в 6-месечен срок от влизането в сила на закона.

(5) Заварените при влизането на този закон в сила административни производства за вписване на финансови институции при БНБ се приключват по новия ред.

§ 79. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 44, т. 4, § 46-48, § 49, т. 1, § 50, § 51, т. 1 и § 67, т. 4, които влизат в сила от датата, на която изискването за ликвидно покритие стане приложимо в съответствие с делегирания акт, който Комисията приема съгласно чл. 460 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Михаил Миков)

М О Т И В И

към проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции

На 26 юни 2013 г. беше приета Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО, наричана по-нататък „Директива за капиталовите изисквания“ или „Директивата“.

На същата дата бе приет и Регламент 575/2013/ЕС относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент № 648/2012/ЕС, наричан по-нататък „Регламент за капиталовите изисквания“ или „Регламентът“.

Директивата и Регламентът са обнародвани в „Официален вестник“ на Европейския съюз на 27 юни 2013 г.

С приемането на Регламента пруденциалните изисквания към кредитните институции (банките) и инвестиционните посредници относно капитала, ликвидността, управлението на рисковете и вътрешното корпоративно управление се обособяват в директно приложим правен акт на Европейския съюз (ЕС), което е прецедент спрямо текущата практика в областта на банковото регулиране. Това налага редица изменения в Закона за кредитните институции, включително нормативните актове по прилагането му. Регламентът е и първа крачка към въвеждането на т. нар. „Единен надзорен наръчник“ (Single rulebook), водещ до максимална хармонизация на третирането на институциите в ЕС.

С приемането на Директивата и Регламента се въвеждат на ниво ЕС разпоредбите на новото Базелско споразумение за капитала, т. нар. „Базел 3“. Негова основна цел е подобряване на качеството и консервативността на надзорните стандарти на глобално, включително на европейско ниво. Поради възприетият от ЕС подход на максимална хармонизация (използването на регламент, който само в редки и специфични случаи позволява гъвкавост при неговото прилагане), в случая на България процесът води до либерализиране на някои пруденциални разпоредби спрямо установеното досега по-консервативно местно надзорно третиране на банките от страна на Българската народна банка (БНБ).

Основните нови моменти в споразумението „Базел 3“, съответно в Директивата и Регламента, които имат значение за надзорната рамка за банките в България, са свързани с въвеждането на няколко режима на капиталови буфери, които донякъде компенсират отпадането на възможността за нормативно установяване на минимална капиталова адекватност от 12 на сто за банките в България. Директивата за капиталовите изисквания предвижда въвеждане на стандартизиран режим на надзор върху ликвидността и нивата на ливъридж. Тъй като този вид надзор почива на правила, които все още не са окончателно приети от Базелския комитет, към момента не включва задължителни съотношения, т. е. няма минимално определени нива на ликвидност и на ливъридж. Въвежда се изцяло нов режим за третиране на експозициите към централни контрагенти и за определяне на корекции на кредитните оценки при експозиции в сделки с деривати.

В допълнение към изложеното в Закона за кредитните институции се налага да се извършат следните по-важни изменения, свързани с транспонирането на Директивата и с влизането в сила на Регламента:

1. Изрично да се уреди, че БНБ е компетентният надзорен орган за банките в България по силата на Регламента за капиталовите изисквания, както и за макропруденциален надзор с цел поддържане стабилността на банковата система.

2. Въвеждане на някои нови изисквания към членовете на органите за управление на банките, свързани с упражняването от тях функции.

3. Въвеждане на изискване за подготовка от банките на планове за възстановяване, а от БНБ - на планове за реструктуриране.

Обособяването на независима функция по реструктуриране на банки в БНБ съгласно изискванията на Директивата за капиталовите изисквания не предопределя изхода на бъдещата дискусия за определянето на орган по реструктуриране на национално ниво съгласно проекта на Директива за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

4. Уточняване на някои нови и съществуващи изисквания в областта на консолидирания надзор, които не могат да бъдат включени в досегашната Наредба № 12 на БНБ за надзора на консолидирана основа, тъй като основната част от нейните досегашни разпоредби се покрива от Регламента за капиталовите изисквания и законовата делегация за нея и следва да бъде отменена.

5. Създаване на процедура за определяне на допълнително изискване за ликвидност на банка - част от група, съгласно общоевропейските правила за управление на ликвидността (тези правила за

определен преходен период ще се прилагат съвместно с Наредба № 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките).

6. Въвеждане на няколко нови вида нарушения, на надзорни мерки по чл. 103 и на санкции по чл. 152 поради изричното изискване на Директивата за наличието на такива в законодателствата на страните членки.

7. Въвеждане на изискване за оповестяване от БНБ на установени нарушения и на конкретна информация за наложените административни санкции, като изключение ще се допуска само при спазване на определени критерии, включително нарушаване на финансовата стабилност, очаквани непропорционални вреди върху засегнатите лица и др.

8. Отмяна на законовата делегация за Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките, тъй като по същество тя вече ще се покрива от Регламента за капиталовите изисквания, както и на делегацията за Наредба № 9 на БНБ за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск.

9. Отмяна на законовата делегация за Наредба №7 на БНБ за големите експозиции на банките, тъй като тя вече ще се покрива от Регламента за капиталовите изисквания. Регламентът позволява въвеждането на актове по прилагането на тези разпоредби, които могат да бъдат издадени от БНБ, а това от своя страна позволява временно запазване на част от сегашното третиране на големите експозиции.

10. Отменяне на разпоредбите за издаване от БНБ на разрешения за ползване на вътрешни подходи за управление на различни видове рискове по отношение на банка, част от група, тъй като тази процедура вече е част от Регламента за капиталовите изисквания.

Заедно с горните изменения и допълнения се предлагат и такива, наложени от практиката, които не са свързани с непосредственото транспониране на Директивата.

По отношение на финансовите институции се предвижда да бъде променен режимът, уреден в чл. 3 и 3а, в следните посоки:

Регистрационната процедура да се запази само за тези лица, които са съществени за определяне облика на пазара. Предлага се при БНБ да продължат да бъдат регистрирани дружествата, предоставящи заеми със собствени средства или извършващи финансов лизинг, гаранционни сделки, придобиване на вземания по кредити и друга форма на финансиране или придобиващи участия в банки или в други финансови институции (дейности по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 и 12 и по чл. 3, ал. 1, т. 2 и 3).

Институциите, извършващи обмяна на валута в брой или сделки, свързани с финансови инструменти (дейности по чл. 2, ал. 2, т. 8) в бъдеще ще се регистрират само в Националната агенция за приходите като обменни бюра, съответно ще се лицензират от Комисията за финансов надзор като инвестиционни посредници, но няма да подлежат на регистрация в БНБ с оглед избягване дублирането на законови разпоредби и компетенции на различни административни органи.

В заключение следва да се има предвид, че Директивата и Регламентът за капиталовите изисквания трябва да се приложат в изключително кратък срок – от 1 януари 2014 г. С оглед спазването на този срок е необходимо проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции приоритетно и спешно да бъде приет и впоследствие нотифициран до Европейската комисия.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)